

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1007/2009/EK RENDELETE

(2009. szeptember 16.)

a fókatermékek kereskedelméről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

(1) A fókák érző lények, amelyek képesek érzékelni a fájdalmat, megpróbáltatást, félelmet és a szenvedés egyéb fajtáit. A fókatermékeknek az Európai Unióban való betiltásáról szóló nyilatkozatában ⁽³⁾ az Európai Parlament felkérte a Bizottságot, hogy haladéktalanul dolgozzon ki rendeletet valamennyi grönlandi foka- és hólyagos fókatermék behozatalának, kivételének és értékesítésének betiltására. Az állatok védelmére és jólétére vonatkozó 2006–2010-es közösségi cselekvési tervről szóló, 2006. október 12-i állásfoglalásában ⁽⁴⁾ az Európai Parlament felhívta a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a fókatermékek teljes importtilalmára. A fókavadászatról szóló, 2006. november 17-i 1776. (2006) számú ajánlásában az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése ajánlást tett az Európa Tanács fókavadászatot gyakorló tagállamainak felkérésére, hogy tiltsanak be minden olyan kegyetlen vadászati módszert, amely nem garantálja az állatok azonnali, szenvedés nélküli halálát, tiltsák be az állatok olyan eszközökkel történő elkábítását, mint a hakapik, a bunkósbot vagy a löfegyver, és mozdítsák elő a fókatermékek kereskedelmének tilalmát célzó kezdeményezéseket.

(2) A grönlandi és hólyagosfoka-kölykök bőrének és belőlük készült termékeknek a tagállamokba kereskedelmi céllal történő behozatala tilos az egyes fókakölykök bőrének és az abból származó termékeknek a tagállamokba történő behozataláról szóló, 1983. március 28-i 83/129/EGK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ értelmében.

(3) A fókákat vadásszák a Közösségen belül és kívül, és belőlük termékeket és cikkeket állítanak elő, például húst, olajat, zsírt, szerveket, prémet és ezekből készített cikkeket, amelyek közé olyan változatos termékek tartoznak, mint az Omega-3 kapszulák és a feldolgozott fókabőrökből és szőrméből álló ruházati cikkek. E termékeket kereskedelmi forgalomban árusítják különböző piacokon, beleértve a közösségi piacot is. Tekintve e termékek jellegét, a fogyasztók számára nehéz vagy lehetetlen azokat a hasonló, nem fókából készült termékektől megkülönböztetni.

(4) A fókavadászattal szembeni közvélemény és a kormányok állatjóléti szempontok iránt fogékony tagjai súlyos aggodalmakat fejezték ki azon fájdalom, megpróbáltatás, félelem és más fajta szenvedés miatt, amit a fókák leölése és megnyúzása – ahogyan azt a leggyakrabban végzik – okoz az állatoknak.

(5) Az állampolgároknak és a fogyasztóknak a fókák leölésének és megnyúzásának állatjóléti vonatkozásaival, valamint az azzal kapcsolatos aggodalmaira válaszul, hogy olyan állatokból készült termékek lehetnek forgalomban, amelyeket oly módon öltek le és nyúztak meg, amely fájdalmat, megpróbáltatást, félelmet vagy más fajta szenvedést okoz, számos tagállam jogszabályokat fogadott el vagy szándékozik elfogadni a fókatermékek kereskedelmének szabályozásáról, megtiltván e cikkek behozatalát és előállítását, ugyanakkor nem korlátozzák e termékek kereskedelmét más tagállamokban.

(6) Ezért eltérések vannak a fókatermékek kereskedelmére, behozatalára, előállítására és forgalomba hozatalára vonatkozó nemzeti rendelkezések között. Ezen eltérések kedvezőtlenül befolyásolják azon termékek belső piacának működését, amelyek fókatermékeket tartalmaznak vagy tartalmazhatnak, valamint akadályozzák az ilyen termékek kereskedelmét.

(7) Az ilyen eltérő rendelkezések meglete elveheti a fogyasztók kedvét attól, hogy olyan, nem fókából készült termékeket vásároljanak, amelyeket nem lehet könnyen megkülönböztetni a fókából készült, hasonló áruktól, vagy olyan termékeket, amelyek fókából nyert elemeket vagy összetevőket tartalmazhatnak, anélkül, hogy ez egyértelműen felismerhető lenne, például prémekeket, Omega-3 kapszulákat, olajokat és bőrárúkat.

(8) Az e rendeletben előírt intézkedéseknek ezért össze kell hangolniuk a fókatermékekkel kapcsolatos kereskedelmi tevékenységekre vonatkozó szabályokat a Közösségen belül, és ezáltal megelőzniük a belső piac zavarait az érintett termékek vonatkozásában, beleértve a fókatermékekkel egyenértékű vagy az azokat helyettesítő termékeket is.

⁽¹⁾ 2009. február 26-án kibocsátott vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2009. május 5-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2009. július 27-i határozata.

⁽³⁾ HL C 306. E, 2006.12.15., 194. o.

⁽⁴⁾ HL C 308. E, 2006.12.16., 170. o.

⁽⁵⁾ HL L 91., 1983.4.9., 30. o.

- (9) A Szerződéshez csatolt állatvédelmi és -jóléti jegyzőkönyvvel összhangban a Közösségnek teljes mértékben figyelembe kell vennie az állatjóléti követelményeket, többek közt a belső piaci politika kialakításakor és végrehajtásakor is. Az e rendeletben előírt harmonizált szabályoknak ennek megfelelően teljes mértékben figyelembe kell venniük az állatjóléti szempontokat.
- (10) A belső piac jelenlegi szétaprózottságának megszüntetése érdekében az állatjóléti szempontok figyelembevétele mellett szükséges harmonizált szabályokat előírni. Az érintett termékek szabad mozgását gátló akadályok hatékony és arányos módon történő leküzdése céljából a főkatarmékek forgalomba hozatalát főszabály szerint nem szabad engedélyezni a fogyasztói bizalom helyreállítása érdekében, biztosítván ugyanakkor az állatjóléti szempontok teljes mértékű érvényesülését. Mivel a polgárok és a fogyasztók aggályai kiterjednek magára a fókák leölésére és megnyúzására is, szükséges fellépni a főkatarmékek forgalmazásához vezető kereslet, és így a fókák kereskedelmi célú vadászatát ösztönző gazdasági kereslet csökkentése érdekében is. A hatékony jogérvényesítés biztosítása érdekében e harmonizált szabályokat a behozott termékek behozatalának időpontjában vagy helyén kell érvényesíteni.
- (11) Bár lehetséges a fókák leölése és megnyúzása szükségtelen fájdalom, megpróbáltatás, félelem és más fajta szenvedés elkerülésével is, a fókavadászat körülményeit tekintve az állatjóléti követelmények vadászok általi tiszteletben tartásának következetes igazolása és ellenőrzése a gyakorlatban nem kivitelezhető, vagy legalábbis azt nagyon nehéz végrehajtani hatékony módon, amint azt az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság 2007. december 6-án megállapította.
- (12) Egyértelmű az is, hogy a harmonizált szabályok egyéb formái, például a címkézési követelmények, nem érnének el hasonló eredményeket. Ráadásul jelentős terheket róna a gazdasági szereplőkre az, ha előírnák a gyártók, nagy- vagy kiskereskedők számára, hogy címkézzék fel az egészben vagy részben fókákból készült termékeket, és ez aránytalanul költséges is lenne olyan esetekben, amikor a főkatarmékek csak kis részét jelentik az érintett terméknek. Ezzel szemben az e rendeletben foglalt intézkedéseknek könnyebb lesz megfelelni, megnyugtatóan közben a fogyasztókat is.
- (13) Az e rendeletben előírt harmonizált szabályok teljes mértékű hatékonyságának biztosítása érdekében e szabályokat nem kizárólag a Közösségből származó főkatarmékekre kell alkalmazni, hanem a Közösségbe harmadik országokból behozott termékekre is.
- (14) A fókavadászzal létfenntartásuk biztosításának módjaként foglalkozó inuit közösségek alapvető gazdasági és társadalmi érdekei nem sérülhetnek. A vadászat az inuit társadalom tagjai kultúrájának és identitásának szerves része, és mint ilyen az őslakos népek jogairól szóló ENSZ nyilatkozat is elismeri. Ezért engedélyezni kell az olyan főkatarmékek forgalomba hozatalát, amelyek az inuit és más őslakos közösségek által hagyományosan folytatott vadászból származnak, és amelyek hozzájárulnak a létfenntartásukhoz.
- (15) Ez a rendelet harmonizált szabályokat állapít meg a főkatarmékek forgalomba hozatalára vonatkozóan. Nem érinti tehát a fókavadászatot szabályozó, egyéb közösségi és nemzeti szabályokat.
- (16) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban kell elfogadni.
- (17) A Bizottságot fel kell hatalmazni különösen arra, hogy meghatározza az olyan főkatarmékek forgalomba hozatalának feltételeit, amelyek az inuitok és egyéb őslakos közösségek által hagyományosan folytatott vadászból származnak, és hozzájárulnak a létfenntartásukhoz; hogy meghatározza a főkatarmékek olyan behozatalának feltételeit, amely alkalmi jellegű, és kizárólag az utazók vagy a családjuk személyes használatára szolgáló árukból áll; és hogy meghatározza az olyan főkatarmékek forgalomba hozatalának feltételeit, amelyek a nemzeti jog által szabályozott, kizárólag a tengeri erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás céljából folytatott vadászból származnak. Mivel ezek az intézkedések általános hatályúak, és e rendelet nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányulnak – a rendelet új, nem alapvető fontosságú elemekkel való kiegészítésével –, azokat az 1999/468/EK határozat 5a. cikkében előírt, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.
- (18) Az illetékes nemzeti hatóságok által végzett jogérvényesítő műveletek elősegítése céljából a Bizottságnak technikai útmutató jegyzéket kell kibocsátania, nem kötelező érvényű útmutatást adva a Kombinált Nomenklatúra azon kódjairól, amelyek az e rendelet hatálya alá tartozó főkatarmékekre vonatkozhatnak.
- (19) A tagállamoknak szabályokat kell megállapítaniuk az e rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókról, és biztosítaniuk kell ezek végrehajtását. E szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.
- (20) A tagállamoknak rendszeresen be kell számolniuk az e rendelet végrehajtása érdekében megtett intézkedésekről. E jelentések alapján a Bizottságnak is be kell számolnia az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet végrehajtásáról.

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

(21) Mivel e rendelet célját – nevezetesen a belső piac működési akadályainak felszámolását a főkatarmékek kereskedelmére vonatkozó nemzeti tilalmak közösségi szintű harmonizációja révén – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet harmonizált szabályokat állapít meg a főkatarmékek forgalomba hozatalára.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „fóka”: az úszólábúak valamennyi fajának példányai (valódi fókák [*Phocidae*], fülesfókák [*Otariidae*] és rozsmárfélék [*Odobenidae*]);
2. „fókatermék”: minden olyan, feldolgozott vagy feldolgozatlan termék, amely fókából származik, vagy amelyet fókából nyertek ki, beleértve a húst, olajat, zsírt, szerveket, a nyers szőrmes bőrt és a szőrmes bőrt, cserzett vagy kikészített állapotban, beleértve a tábla, kereszt és hasonló formára összeállított szőrmes bőrt, valamint a szőrmes bőrből készített cikkeket is;
3. „forgalomba hozatal”: termék bevezetése a közösségi piacra, ezáltal hozzáférhetővé tétele harmadik felek számára, fizetés ellenében;
4. „inuit”: az inuit szülőföld őslakos tagjai, nevezetesen azokon a sarkvidéki vagy szubarktikus területeken élők, ahol jelenleg vagy hagyományosan az inuitok az őslakosokat megillető jogokkal és érdekekkel rendelkeznek, és akiket az inuitok saját népük tagjaként ismernek el, beleértve az alábbi népcsoportokat: inupiat, jupik (Alaszka), inuit, inuvialuit (Kanada), kalaallit (Grönland) és jupik (Oroszország);
5. „behozatal”: áruk bármely beléptetése a Közösség vámterületére.

3. cikk

Forgalomba hozatali feltételek

(1) Fókatarmékek forgalomba hozatala csak akkor megengedett, ha a főkatarmékek az inuitok és egyéb őslakos közösségek által hagyományosan folytatott vadászatból származnak, és hozzájárulnak a létfenntartásukhoz. E feltételeket a behozott termékek behozatalának időpontjában vagy helyén kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően:

- a) a főkatarmékek behozatala akkor is megengedett, ha az alkalmi jellegű, és kizárólag az utazók vagy családjuk személyes használatára szolgáló árukból áll. Az ilyen áruk jellege és mennyisége nem lehet olyan, ami arra utalna, hogy behozatalukra kereskedelmi okokból kerül sor;
- b) az olyan főkatarmékek forgalomba hozatala is megengedett, amelyek a nemzeti jog által szabályozott, kizárólag a tengeri erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás céljából folytatott vadászat melléktermékei. Az ilyen forgalomba hozatal csak nonprofit alapon megengedett. Az ilyen áruk jellege és mennyisége nem lehet olyan, ami arra utalna, hogy forgalomba hozatalukra kereskedelmi okokból kerül sor.

E bekezdés alkalmazása nem áthatja alá e rendelet célkitűzésének elérését.

(3) A Bizottság – az 5. cikk (2) bekezdésében említett irányítóbizottsági eljárással összhangban – technikai útmutató jegyzéket bocsát ki, meghatározván a Kombinált Nomenklátúra azon kódjainak indikatív listáját, amelyek az e cikk hatálya alá tartozó főkatarmékekre vonatkozhatnak.

(4) A (3) bekezdés sérelme nélkül, az e cikket végrehajtó, e rendelet nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló intézkedéseket az 5. cikk (3) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

4. cikk

Szabad mozgás

A tagállamok nem akadályozzák az olyan főkatarmékek forgalomba hozatalát, amelyek e rendeletnek megfelelnek.

5. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről szóló, 1996. december 9-i 338/97/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 18. cikkének (1) bekezdése értelmében létrehozott bizottság segíti. Ez a bizottság szükség szerint felkérhet egyéb meglévő szabályozási bizottságokat is, így például az élelmiszerláncról és az állategészségüggyel foglalkozó állandó bizottságot, amelyet az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 58. cikkének (1) bekezdése hozott létre.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni, a 8. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel.

⁽¹⁾ HL L 61., 1997.3.3., 1. o.

⁽²⁾ HL L 31., 2002.2.1., 1. o.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, a 8. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel.

6. cikk

Szankciók és végrehajtás

A tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és megtesznek minden szükséges intézkedést azok végrehajtásának biztosítása érdekében. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok 2010. augusztus 20-ig értesítik a Bizottságot ezekről a rendelkezésekről, és haladéktalanul értesítik a Bizottságot azok bármely későbbi módosításáról.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2009. szeptember 16-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
J. BUZEK

7. cikk

Jelentéstétel

(1) A tagállamok 2011. november 20-ig és azt követően négyévenként jelentésben számolnak be a Bizottságnak az e rendelet végrehajtása érdekében tett intézkedésekről.

(2) Az (1) bekezdésben említett jelentések alapján a Bizottság jelentésben számol be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet végrehajtásáról minden egyes érintett beszámolási időszak végétől számított tizenkét hónapon belül.

8. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 3. cikk 2010. augusztus 20-tól alkalmazandó.

a Tanács részéről
az elnök
C. MALMSTRÖM